

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a Francsics és Társai Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. G Cs Gy ügyvéd () által képviselt **Netrisk.hu Első Online Biztosítási Alkusz Zrt.** (1146 Budapest, Hungária krt. 166.) felperesnek a dr. Számadó Tamás bírósági képviseleti irodavezető által képviselt **Gazdasági Versenyhivatal** (1054 Budapest, Alkotmány u. 5.; lev. cím: 1391 Budapest 62., Pf. 211.) alperes ellen **versenyügyben hozott Vj/75-79/2013. számú (nyilvános iratváltozat: Vj/75-84/2013. szám) egybefoglalt döntés közigazgatási határozati részének felülvizsgálata** iránt indított perében meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt nap alatt fizessen meg az alperesnek 300.000 (azaz háromszázezer) forint perköltséget, valamint az államnak – az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására – 1.500.000 (azaz egymillió-ötszázezer) forint kereseti illetéket.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított tizenöt nap alatt van helye fellebbezésnek, amelyet a Fővárosi Törvényszékhez címzetten, a jelen bíróságnál kell írásban, három példányban előterjeszteni.

I n d o k o l á s

A felperesi vállalkozás 1994 óta nyújt szolgáltatásokat ügyfeleinek online biztosítási alkuszként, egyebek mellett a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás körében is. 2012 novemberében a felperes reklámkampányban népszerűsítette utóbbi szolgáltatását, hirdetési televíziós reklámokban, saját honlapján, napilapban, személyes adatbázison alapuló elektronikus direkt marketing (e-DM) levélben, online hirdetéssel. Az egyes reklámok releváns tartalmát, az alkalmazott kommunikációs eszközöket, a megjelenések helyét, dátumát, a megjelenési alkalmak számát a keresettel támadott határozat 15. pontja táblázatos formában részletezi.

Az alperesi versenyhatóság 2013. szeptember 23-án versenyfelügyeleti eljárást indított a felperessel szemben, a fenti, kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási reklámkampánnyal kapcsolatos marketingkommunikációs tevékenysége vizsgálatára, melynek eredményeként a 2014. július 16-án kelt, felülvizsgálni kért határozatában a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 77. § (1) bekezdés d) pontja alapján megállapította, hogy a felperes 2012. november 1-je és 2012. november 30-a között a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 6. § (1) bekezdés b), illetve c) pontjába, és az Fttv. 3. § (1) bekezdésébe ütköző, a fogyasztókkal szemben megtévesztésre

alkalmas kereskedelmi gyakorlatot tanúsított, amikor azt állította, hogy jövőre már csak sokkal drágábban lehet biztosítót váltani, az igazán jó ajánlatokat és igazán olcsó kötelezőt a honlapján megtalálhatja a fogyasztó, a fogyasztók biztosan nyernek, ha az eljárás alá vont által nyújtott szolgáltatásokat veszik igénybe, továbbá minden ajánlat elérhető a honlapján, valamint amikor a legalacsonyabb árra, illetve az átlagos megtakarításokra vonatkozó állításokat alkalmazott. Ezért a felperest a Tpt. 78. § (1) és (3) bekezdései alapján 50.000.000 forint bírság megfizetésére kötelezte, egyúttal a Tpt. 77. § (1) bekezdés f) pontja alapján a jogsértő magatartás további folytatását megtiltotta. Az alperes – a határozattal egybefoglalt – végzésével a felperes alkuszi megbízásokkal, valamint az ún. KGFB+ összehasonlító modullal kapcsolatos kereskedelmi gyakorlata vonatkozásában a versenyfelügyeleti eljárást megszüntette.

Az alperesi határozat indokolása szerint a felperes a „jövőre már csak sokkal drágábban lehet biztosítót váltani” állítását alátámasztó dokumentumot nem csatolt, nem nyújtott be olyan bizonyítékot, amely igazolná, hogy előzetesen, megalapozott információk alapján alakította ki a kommunikációját. A piaci folyamatok, a piaci szereplők véleménye, egyéb álláspontok léte nem jelenti azt, hogy az árak várható alakulásával kapcsolatos biztos állításként az előrejelzés a kommunikáció részévé tehető; a jövőre nézve nem lehet kategorikus állítást tenni, 2012 október-novemberében még senki sem tudhatta biztosan azt, hogy milyen árakkal kell számolni 2014 januárjától egy versengő piacon, ugyanis sohasem zárható ki az, hogy valamely versenytárs vagy új piacra lépő piacszerzés érdekében nem megy a versenytársai ára alá. A kampányt követő időszakra vonatkozó szerződések díjainak adatai, amelyek a felperes állítása szerint 51%-os növekedést mutatnak, nem támasztják alá a vizsgált állítást. A felperes nem azonos időszakra épülő adatokra hivatkozott, és a felperes által vezetett Netrisk KGFB-indexből is az derül ki, hogy nem beszélhetünk generálisan arról, hogy a biztosítóváltás sokkal drágább lett. Az „utolsó nagy árleszállítás idén” állítást, kettőspont után, az átlagos megtakarítás összegére vonatkozó állítás követte, mely miatt ezen állítás fogyasztók számára küldött üzenete is az, hogy a jövőben már nem lesz lehetőség olcsóbban biztosítást kötni.

„Az igazán jó ajánlatokat a netrisk.hu oldalon találok” és „az igazán olcsó kötelezőt a netrisk.hu oldalon találok” állítások üzenete a fogyasztók számára, hogy a versenytársakhoz képest jobb ajánlatokat találni a felperesnél, így ezek piacelsőségi állításoknak minősülnek. Tekintettel arra, hogy a magyarországi fogyasztók kifejezetten árérzékenyek, így az „igazán jó ajánlatot” is akként kell értékelni, hogy az a biztosítási árakra vonatkozik. A biztosítók nyilatkozatai alapján megállapítható, hogy öt olyan – jelentős – kedvezmény volt a biztosítók portfóliójában, melyet a felperes nem volt jogosult közvetíteni; lehetséges, hogy a nem közvetíthető ajánlatokkal az adott fogyasztó nagyobb kedvezményben részesülhetett volna. A felperes azon hivatkozása, miszerint az igazán jó ajánlata nemcsak a kedvező díjakra, hanem internetes oldalának felhasználóbarát és korszerű felületére és egyéb funkcióira utal, szintén nem alkalmas az állítások valóságtartalmának igazolására; ezen kényelmi funkciók az általa közvetített ajánlatok tartalmát nem befolyásolják.

A „minden ajánlatot megnéztem egy helyen, a netrisk.hu oldalon” állítás kapcsán ismét utalt arra, hogy öt, felperes által nem közvetíthető kedvezményre. Az a körülmény, hogy a felperes nyilatkozata szerint sem jelent meg a kínálatában „technikailag” valamennyi konstrukció, szintén arra utal, hogy a reklámállítás azon ígérete, miszerint minden ajánlat egy helyen jelenik meg, tényszerűen nem teljesült.

A „biztos nyerés” állítás a fogyasztók felé elsősorban megtakarítási üzenetet hordoz. Figyelembe véve, hogy a felperes korábbi kampánya során 8% volt azon fogyasztók aránya, akik drágábban kötöttek kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szerződést, a biztos nyerés ígéretét nem lehet mindenkre vonatkoztatni. Nem fogadta el a felperes azon hivatkozását, miszerint a drágább kötés adott esetben a fogyasztó számára megtakarításként jelentkezik. A drágább kötésből okszerűen nem következik a kereskedelmi gyakorlat keretében ígért „biztos nyerés”, a felperes ezen állítását hitelt érdemlően alátámasztani nem tudta.

A „legalacsonyabb ár” és az „átlagos megtakarítás” állítások kapcsán kiemelte, miszerint a legalacsonyabb árral kapcsolatos piacelsőségi állítás nem megalapozott, mert a már kifejtettek szerint a felperes nem volt jogosult a biztosítók összes ajánlatát kínálni, továbbá nem derült ki a felperesi adatszolgáltatásokból, hogy az esetleges kedvezményeket miképpen lehetett igénybe venni. A felperes hitelt érdemlően nem tudta alátámasztani azon érvelését, miszerint a biztosítóknak a kedvezmény „halmozódását” korlátok közé szorító gyakorlata miatt azonos vagy alacsonyabb árat biztosított volna a fogyasztók számára. Az átlagos megtakarítás kiszámítása kapcsán, a fogyasztók akkor kaphattak volna valós képet arról, hogy a felperes által kínált biztosítási díjakkal milyen összegű megtakarítás érhető el, ha kizárólag a megkötött biztosítási szerződéseket vette volna figyelembe, és így a számítások nem torzultak volna esetleges kalkulációkkal.

A bírság kapcsán súlyosító körülményként, különösen nagy súllyal vette figyelembe az elkövetési mód nagyfokú intenzitását, amely révén a jogsértő kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók igen széles körét érte el, tekintettel arra, országos lefedettségű médiaszolgáltatón keresztül intenzív reklámkampányban került népszerűsítésre. A reklámozás intenzitásának értékelése körében nem tartotta enyhítő körülménynek a potenciálisan érintett kötvényszám nagyságrendjét, hiszen a 2.500.000-t kitevő kötvényszám szintén jelentős mértékű, és azt igazolja, hogy potenciálisan a fogyasztók széles körének elérésére volt alkalmas a kiterjedt és intenzív kommunikációs kampány. Szintén súlyosító körülményként, különösen nagy súllyal vette figyelembe azt, hogy a jogsértés – figyelemmel a nagyszámú (több százezer) ügyfélre – alkalmas arra, hogy összességében nagy vagyoni hátrányt okozzon a fogyasztók számára. Kiemelt súlyosító körülményként értékelte, hogy a jelen ügyben történő döntéshozatalt megelőző öt évben a felperessel szemben egy alkalommal (Vj-20/2010.) hasonló jogsértést állapított meg a hatóság. A felperes piaci helyzetét szintén kiemelt súlyosító körülményként értékelte a piaci hatásnál, ugyanis a felperes saját állítása szerint is piacvezető. Nagyobb súllyal értékelte súlyosító körülményként, hogy az érintett piaci sajátosságból fakadó egy hónapos kampányidőszakot (szinte a fogyasztók teljes egészének egész évben egy hónapjuk állt rendelkezésre arra, hogy biztosítót váltsanak) a felperes teljes egészében lefedte jogsértő kereskedelmi gyakorlatával. Kisebbsúlyú körülményként, hogy a felperes magatartása felróható, nem éri el az adott helyzetben általában elvárható magatartási mércét, nem felel meg a társadalom értékítéletének.

A felperes a tárgyaláson pontosított keresetében mindenekelőtt az alperesi határozat megváltoztatásával annak megállapítását kérte, hogy jogsértést nem követett el, kérte ezért a versenyfelügyeleti eljárás megszüntetését; amennyiben a jogalapra vonatkozó érvelése nem vezetne eredményre, úgy – szintén a határozat megváltoztatásával – a bírság mérséklését kérte, az arányosság szem előtt tartásával 5.000.000 forintra. Emellett az alperesi határozat hatályon kívül helyezése és az alperes új eljárásra kötelezése iránt is kérelmet terjesztett elő.

A „jövőre már csak sokkal drágábban lehet biztosítót váltani” és az „utolsó nagy árleszállítás idén” állítások azon alperesi értelmezését, miszerint a jövőben már nem lesz lehetőség olcsóbban biztosítást kötni, tévesnek tartotta, meglátása szerint ezen állítások minősítése során nem alkalmazható az áruk korlátozott hozzáférhetőségével kapcsolatos alperesi gyakorlat (Vj/154/2006.). E körben hangsúlyozta, hogy az „utolsó nagy árleszállítás” megfogalmazást a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási piacon régóta tartó áreséssel összefüggésben szükséges értelmezni, abból nem következik, hogy az árleszállítást áremelkedés követné. Tehát nem a jövőbeli várakozások késztették a fogyasztókat a biztosításuk olcsóbbra váltására, hanem az árcsökkenés miatt az adott tárgyévben ténylegesen elérhető megtakarítás. Az állításai hatására a fogyasztók olyan döntést nem hoztak, amelyet egyébként sem hoztak volna meg, rámutatva, hogy az adott piacon a fogyasztói döntés kizárólag a váltást vagy annak elhalasztását jelenti.

„Az igazán jó ajánlatokat a netrisk.hu oldalon találom” és „az igazán olcsó kötelezőt a netrisk.hu oldalon találom” állítások, álláspontja szerint, nem tekinthetők piacelsőségi állításoknak, mert nem csak az árat, hanem a szolgáltatás mögötti többletet is magukban foglalják. Kifejtette, hogy az alperesi minősítés nincs összhangban az alperes korábbi, piacelsőségi állítások – felsőfokú jelzők – kapcsán kialakított gyakorlatával (Vj/109/2010.); a vitatott kifejezések nem hordozzák magukban a „legolcsóbb”, „legalacsonyabb ár” jelentéstartalmat. Az alperes perbeli érvelésére válaszul előadta, hogy a Vj/72/2003. számú versenyfelügyeleti eljárás és a jelen eljárás tárgyai nem teletelíthetők meg, hiszen a másik eljárásban élelmiszerre vonatkozóan, és az „igazi” jelző kapcsán került megállapításra, hogy az piacelsőséget fejez ki, ekként nem lehet a jelen eljárás tárgyát képező pénzügyi termékek esetében az „igazán” szó mint piacelsőségi jelző igazolásaként hivatkozni a korábbi ügyben kifejtett érvelésre. Az alperes egyetlen, több mint 12 éves jogesettel igyekezett az álláspontját alátámasztani, ugyanakkor található az alperes gyakorlatában más olyan versenyfelügyeleti eljárás, amelyben az „igazán” szót az alperes nem minősítette piacelsőségi állítást megalapozó jelzőnek; utalt a Vj/37/2012. számú versenyfelügyeleti eljárásban hozott határozatra. Kifogásolta, hogy az alperesi határozat indokolásából nem derül ki, mit kellett volna ezen állításokkal összefüggésben bizonyítania. Nézete szerint állításai jogi értékelése körében jelentősége van annak, hogy a meg nem jelenített kedvezményeknek az adott biztosítók díjára érvényesülő hatása nem haladta meg a 10%-ot. Az, hogy e kedvezményeket nem közvetíthette, legfeljebb azt támasztja alá, hogy voltak olyan esetek, amikor az adott biztosítók díjai más csatornán lehettek volna alacsonyabbak, de annak az esélye, hogy ez a díj más biztosítók díjánál is alacsonyabb lett volna – az érintett biztosítók piaci részesedésére figyelemmel – csekély. Utalt arra, hogy nagyságrendileg mintegy váltó esetén merülhetett fel, hogy valamely kedvezményt nem vehették igénybe.

A „minden ajánlatot megnéztem egy helyen, a netrisk.hu oldalon” állítás esetében az alperes tévesen és – a korábbi döntését (Vj/20/2010.) is figyelembe véve – túlságosan kiterjesztő értelmezéssel élt. Előadta, hogy ha egy vállalkozás azt az üzenetet közvetíti a fogyasztókhoz, hogy valamennyi ajánlat megismerhető a honlapján, akkor annak nem kell szükségképpen azzal járnia, hogy valamennyi biztosító megköthető szerződéseinek túl az ezen szerződésekhez kapcsolódóan, elméletileg igénybe vehető, valamennyi kedvezményt is be kelljen mutatnia. A kedvezmények mibenléte nem is releváns a fogyasztók számára, ha azok más kedvezményekkel kiválthatók.

A „biztos nyereség” állítás körében, érvelése szerint téves logikát alkalmazott az alperes, amikor

figyelembe vette, hogy a korábbi kampány során nagyságrendileg 8% volt azon fogyasztók aránya, akik drágábban kötöttek szerződést, és tévedett akkor is, amikor az újonnan kötött szerződéseket drágábbnak tekintette; a korábbi szerződés díjának indexálása vagy újraszámítása elengedhetetlen lett volna a bázis meghatározásához. Lehetségesnek tartotta, hogy a fogyasztók azért váltanak adott esetben akár drágább biztosítóra, mert esetleg a korábbi biztosítóval rossz tapasztalatuk volt (szimpátia index). Szerinte az átlagfogyasztóról nem feltételezhető, hogy a biztos nyeresre vonatkozó állítás miatt váltott volna akkor biztosítót, ha magasabb díjakat kap a kalkulációt követően.

A „legalacsonyabb ár” kifejezés után a kommunikációjában kettőspontot tett, ezt követően részletezte a fogyasztók számára, hogy mit kell tenniük a legalacsonyabb ár elérése érdekében, ezzel megfelelően tájékoztatott, illetve figyelmeztető felhívást tett közzé. Az „átlagos megtakarítás” állítása körében pedig egyrészt kiemelte, hogy szerinte a saját és a hatóság számítási módszereiből adódó különbség összege () olyan kis mértékű eltérés, mely önmagában nem alkalmas jogsértés megállapítására, másrészt a számítás módszeréről egyértelmű tájékoztatást adott, az alperes szubjektív alapon tartotta jobbnak a saját módszerét. A bíróság összege tekintetében hivatkozott a Vj/20/2010. számú eljárásra, amelyben hasonló három állítás jogsértő jellege miatt mindössze tizedannyi, 5.000.000 forint versenyfelügyeleti bírságot szabott ki vele szemben az alperes, és ott az érintett fogyasztók száma még magasabb is volt; mivel az alperes az akkori és a jelenlegi bírságot azonos bírságpolitika mentén, érdemben változatlan jogszabályi környezetben szabta ki, ezért álláspontja szerint aránytalanul magas a jelenlegi bírság összege. Továbbá, hivatkozott arra, hogy az alperesnek a jogsérelem súlyának mérlegelésekor a javára kellett volna figyelembe vennie azt a tényt, hogy a váltásra hajlandó ügyfelek száma csupán mintegy 475.000 fő volt, az üzenetei címzettjeinek száma ezért ötöde a bírságkiszabás alapját képező lehetséges ügyfélszámnak.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Fenntartotta a határozatában foglaltakat, mert az álláspontja szerint minden tekintetben jogszerű.

A kereset – az alábbiak szerint – nem alapos.

A bíróság az alperesi közigazgatási határozatot az Fttv. 19. § c) pontja folytán is alkalmazandó Tptv. 83. § (1) bekezdése, valamint a Tptv. 84. §-a folytán irányadó Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 324. § (2) bekezdés a) pontja alapján, a Pp. XX. fejezete szerinti eljárásban, a Pp. 339/A. §-a értelmében a meghozatalakor fennálló tények és alkalmazandó jogszabályok figyelembevételével, a Pp. 213. § (1) bekezdése és 215. §-a szerint a kereset és az ellenkérelem keretei között vizsgálta felül. A tényállást a Pp. 206. § (1) bekezdésére figyelemmel a rendelkezésre álló közigazgatási iratok, valamint a felek előadása egybevetése alapján, a bizonyítékokat a maguk összességében értékelve és meggyőződése szerint elbírálván állapította meg.

Kiemeli a bíróság, hogy a közigazgatási határozat felülvizsgálatát jogszabálysértésre hivatkozással lehet kérni (Pp. 330. § (2) bek.). A felperes által megjelölt jogszabálysértés szabja meg a bíróság számára azokat a korlátokat, amelyek között a bíróság a közigazgatási határozatot felülvizsgálhatja. A közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatának irányát tehát a felperes által hivatkozott jogszabálysértés jelöli ki. A kereseti kérelemhez kötöttségről

és a keresetváltoztatásról szóló 2/2011. (V. 9.) KK vélemény szerint a kereseti kérelemhez kötöttség elve közigazgatási perben is érvényesül; a bíróság csak a keresetlevélben megjelölt jogszabálysértést vizsgálhatja, kivéve, ha semmisségi okot észlel. A fentiekre figyelemmel, a Pp. 3. § (2) bekezdése szerinti kérelemhez kötöttség, és annak közelebbi meghatározása, a már hivatkozott Pp. 213. § (1) bekezdése és 215. §-a szerinti kereseti kérelemhez és ellenkérelemhez kötöttség az adott esetben azt jelenti, hogy a bíróságnak az alperesi határozat felülvizsgálatát – a jelen perben is – a kereseti kérelemben meghatározott körben kellett és lehetett elvégeznie.

A jelen perrel érintett versenyfelügyeleti eljárás tárgya a felperes 2012. novemberi kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási kampányával összefüggő marketingkommunikációs tevékenysége volt. Ennek vizsgálata során állapította meg az alperes, hogy bizonyos állítások alkalmazásával jogsértő – a fogyasztók megtévesztésére alkalmas – tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott. E körben mindenekelőtt hangsúlyozza a bíróság, hogy bár a jogsértés megállapítása egyes konkrét felperesi állításokhoz kapcsolódott, de nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy ezen állítások milyen szövegkörnyezetben, kontextusban hangzottak el, erre tekintettel is mi az értelmük, jelentésük, üzenetük az ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel eljáró átlagfogyasztó számára (Fttv. 4. § (1) bek.). A bíróság fontosnak tartja kiemelni továbbá azt is, hogy a kereskedelmi gyakorlatának részét képező tényállításai valóságát – már a versenyfelügyeleti eljárás során is – a felperes tartozott igazolni, ellenkező esetben, a törvény alapján, a hatóságnak úgy kellett tekintenie, hogy a felperes adott tényállítása nem felelt meg a valóságnak (Fttv. 14. §). Az alperesi megállapítás szerint a felperes ez utóbbi igazolási kötelezettségének a végül jogsértőnek minősített állításai kapcsán a versenyfelügyeleti eljárásban nem tett eleget, a bíróság pedig rögzíti, hogy a kifogásolt tényállítások valóságát a felperes a perben sem bizonyította, ezáltal az alperesi megállapítások jogszabálysértő voltát sem tudta alátámasztani (Pp. 164. § (1) bek., Pp. 3. § (3) bek.).

Az Fttv. 3. § (1) bekezdése szerint tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat. A (2) bekezdés szerint tisztességtelen az a kereskedelmi gyakorlat, amelynek alkalmazása során a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója nem az ésszerűen elvárható szintű szakismerettel, illetve nem a jóhiszeműség és tisztesség alapelveinek megfelelően elvárható gondossággal jár el [a) pont], és amely érzékelhetően rontja azon fogyasztó lehetőségét az áruval kapcsolatos, a szükséges információk birtokában meghozott tájékozott döntésre, akivel kapcsolatban alkalmazzák, illetve akihez eljut, vagy aki a címzettje, és ezáltal a fogyasztót olyan üzleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas [b) pont]. A (3) bekezdés szerint a (2) bekezdés értelmében tisztességtelen különösen az a kereskedelmi gyakorlat, amely megtévesztő (6. § és 7. §) vagy agresszív (8. §). Az Fttv. 6. § (1) bekezdés b), illetve c) pontjai szerint megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely valótlan információt tartalmaz, vagy valós tény – figyelemmel megjelenésének valamennyi körülményére – olyan módon jelenít meg, hogy megtéveszti vagy alkalmas arra, hogy megtéveszse a fogyasztót az áru lényeges jellemzői, illetve az áru ára, illetve díja, az ár, illetve díj megállapításának módja, különleges árkedvezmény vagy árelőny megléte tekintetében, és ezáltal a fogyasztót olyan üzleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas.

Az idézett jogszabályi rendelkezések tükrében, a „jövőre már csak sokkal drágábban lehet biztosítót váltani” és az „utolsó nagy árleszállítás idén” állítások kapcsán alappal mutatott rá az alperes, hogy azok pontosan egyet jelentenek azzal: a jövőben már nem lesz lehetőség olcsóbban biztosítást kötni. A határozat azt is helyesen rögzítette, hogy a felperesi állítások olyan, biztosan bekövetkező eseményre utaló, és kategorikusan fogalmazó állítások voltak, melyek ellenkezője azonban az adott versengő piacon – erre vonatkozó megalapozott piaci információk hiányában – nem volt teljes mértékben kizárható. Az áruk korlátozott hozzáférhetősége kapcsán a felperes azon érvelését, mely szerint állításait a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási piacon régóta tartó áreséssel összefüggésben szükséges értelmezni, abból nem következik, hogy az árleszállítást áremelkedés követné, egyáltalán nem támasztotta alá bizonyítékokkal; ez az érvelése egyebekben már a versenyfelügyeleti eljárás során is felmerült, és a határozat 83. pontjában foglaltak szerint, szintén annak igazolatlansága miatt nem lehetett figyelembe venni. A felperes az adott állításai valóságát a perben sem próbálta igazolni, lényegében arra hivatkozott, hogy a fogyasztókat nem ezen állításai – és a jövőbeli várakozások – készítették a biztosításuk olcsóbbra váltására, hanem az árcsökkenés miatt az adott tárgyévben ténylegesen elérhető megtakarítás; ez az érvelése azonban helytelen: mert igenis üzleti döntés meghozatalára sarkallhat az olyan megfogalmazás is, amely annak halaszthatatlanságára utal. Megjegyzi a bíróság, hogy éppen maga a felperes érvelt azzal, hogy az adott piacon a fogyasztói döntés kizárólag a váltást vagy annak elhalasztását jelenti.

„Az igazán jó ajánlatokat a netrisk.hu oldalon találom” és „az igazán olcsó kötelezőt a netrisk.hu oldalon találom” állítások kapcsán rögzíti a bíróság, hogy a felperes a perben ugyan arra hivatkozott, hogy ezen állításai nem tekinthetők piacelsőségi állításoknak, ám a bíróság megítélése szerint azokat helyesen minősítette az alperes, miután – szövegkörnyezetükben – ilyen jelentéstartalmat hordoztak, mely jelentéstartalomra éppen hogy ráerősít az a felperesi hivatkozás, miszerint állításai nem csak az árra, hanem a szolgáltatás mögötti többletre is vonatkoznak. Kiemelést érdemel, hogy nem önmagában az „igazán” szó használatát tekintette az alperes és a bíróság jogsértőnek, hanem az e szót is tartalmazó kifejezéseket, melyek kontextusukban azt jelentették, hogy a felperes honlapján található a legjobb, a legolcsóbb kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási ajánlatok. A felperes versenyfelügyeleti eljárásbeli bizonyítási kötelezettsége saját kereskedelmi kommunikációjában alkalmazott állítások valóságához kapcsolódik, ez a jelen állítások esetében sem volt másképp, és ez az alperes határozatából is egyértelműen kiolvasható. Tekintettel arra, hogy a felperes bizonyos kedvezményeket – nem vitatottan – nem volt jogosult közvetíteni, az adott piacelsőségi állításainak valósága egyértelműen megdőlt. A felperes maga is előadta: voltak olyan esetek, amikor az adott biztosítók díjai más csatornán lehettek volna alacsonyabbak, innentől kezdve pedig a meg nem jelenített kedvezményeknek az adott biztosítók díjára érvényesülő hatásának mértéke irreleváns, és a más biztosítók díjának mértékével való összehasonlításnak sincs további jelentősége. Lényegtelen, hogy az állítás valótlanága nagyságrendileg hány váltó esetén igazolható.

A „minden ajánlatot megnéztem egy helyen, a netrisk.hu oldalon” állítás kapcsán, miután az előbbiek szerint a felperes bizonyos kedvezményeket – nem vitatottan – nem volt jogosult közvetíteni, így honlapja minden ajánlatot, azok teljes terjedelmében, nem tartalmazhatott, ekként ezen állításának valósága is egyértelműen megdőlt. Az alperes jogértelmezését és jogalkalmazását e tekintetben a bíróság nem találta sem tévesnek, sem kiterjesztőnek. A felperesi kereskedelmi gyakorlat tisztességes volta körében, a bíróság megítélése szerint, nem

fogadható el az az érvelés, mely alapján a kedvezmények mibenléte nem is releváns a fogyasztók számára, ha azok más kedvezményekkel kiválthatók, mert a felperesi kommunikáció e körben nem „valamit kiváltó kedvezményekről”, hanem éppen hogy az ajánlatok teljességéről szólt.

A „biztos nyereség” állítás kapcsán az alperes helytállóan mutatott rá, hogy az az adott, érzékeny piacon megtakarítási üzenetet fogalmazott meg. Nem fogadta el a bíróság azt a felperesi hivatkozást, miszerint az alperes tévesen vette volna figyelembe a korábbi kampány során drágábban szerződést kötő fogyasztók arányát, illetve tekintette az újonnan kötött szerződéseket drágábbnak, mert a felperes minden konkrét megalapozás nélkül csak hivatkozott a korábbi szerződés díjának indexálása vagy újraszámítása szükségességére, a határozati megállapítás ellenkezőjét a perben nem bizonyította. A felperes a perben azt is csupán előadta, de semmivel sem igazolta, hogy pl. a korábbi biztosítóval szembeni rossz tapasztalat vagy más egyéb körülmény miatt váltottak volna drágább biztosítóra egyes fogyasztók, mely előadása semmiképpen sem fogadható el, hiszen az ésszerűség követelményének nem felel meg, hogy a drágább biztosításra váltás bármiféle „nyereséget” jelentene a fogyasztónak. Ez a felperesi érvelés egyebekben lényegtelen is, mert a jogsértés megállapíthatóságához nem szükséges akár csak egy fogyasztó tényleges megtévesztése (tévedésbe ejtése vagy tévedésben tartása), elégséges mindössze a megtévesztés lehetősége is, ha pl. az adott kommunikációval a felperes a fogyasztót „becsalogatja”, majd a fogyasztónak ezt követően kell szembesülnie azzal, hogy a tájékoztatás nem volt igaz, nem volt valós, nem volt pontos (mert „nyereség” bármely okból számára nem érhető el, magasabb díjkalkulációt kap) – mely hivatkozott követelményeknek való maradéktalan megfelelés a felperesi vállalkozás kötelessége, e körben az övé a felelősség, hogy milyen megfogalmazásokat használ kereskedelmi kommunikációjában.

A „legalacsonyabb ár” vonatkozó állítás kapcsán a bíróság visszautal arra, hogy a felperes bizonyos kedvezményeket – nem vitatottan – nem volt jogosult közvetíteni, az adott piacelsőségi állításának valósága egyértelműen megdőlt; az alkalmazott kettőspont ezen semmit sem változtat, mert a fogyasztók semmit sem tehettek annak érdekében, hogy a felperestől e kedvezményeket megkapják. Az „átlagos megtakarítás” állítás kapcsán a felperes a perben nem győzte meg a bíróságot saját számítása helyességéről, csak állította, hogy az alperes szubjektív alapon tartotta jobbnak a saját módszerét, saját számítása – alperesi határozat szerinti – torz voltát érdemben nem cáfolta meg. A számítási módszerekből adódó eltérés nagysága a jogsértés kimentésére pedig a bíróság álláspontja szerint nem alkalmas.

A felperes kereseti érvelésével kapcsolatban rámutat még arra is a bíróság, hogy az alperesi határozat jogszerűségét avagy jogszabálysértő voltát a bíróságnak önmagában, és nem a korábbi alperesi gyakorlat tükrében kellett megítélnie – e körben utal arra, hogy még ha korábbi gyakorlatával ellentétes is lenne az alperes felülvizsgálni kért határozatban kifejtett jogi álláspontja, az élet elvesztéséért járó kárpótlás megállapításáról és az ügyfélegyenlőség alapelveinek érvényesüléséről szóló 1/2002. Közigazgatási jogegységi határozat egyértelműen rögzíti, miszerint az ügyfélegyenlőség alapelveinek érvényesülése nem járhat azzal a következménnyel, hogy a jogalkalmazó korábbi téves jogértelmezésen alapuló gyakorlatát ne változtathatná meg. Amennyiben a téves jogértelmezésen alapuló jogalkalmazói gyakorlatát utóbb megváltoztatja, és a jogszabályoknak megfelelő törvényes gyakorlatot folytat, úgy a joggyakorlat megváltoztatásának nincs akadálya; a joggyakorlat megváltoztatásának a korlátja mindösszesen annyi, hogy a jogszabályoknak a megváltoztatott joggyakorlatnak meg kell

felelnie. Ez a perbeli esetben is azt jelenti, hogy egy esetlegesen korábbi téves jogalkalmazói gyakorlatra jogok szerzése végett eredményesen a felperes nem hivatkozhat. Mind az alperesnek, mind a felülvizsgálatot végző bíróságnak a perbeli eljárásban a törvényeknek és más jogszabályoknak, jogi normáknak való megfelelést kellett vizsgálnia és ez alapján kellett eljárnia. A hatósággal szembeni követelmény az, hogy jogszerű döntést kell hoznia, a bírósági felülvizsgálat próbáját is csak a jogszerű döntés állhatja ki, ugyanakkor a bíróság a Pp. 339. §-a szerint csak a jogszabálysértő hatósági döntést helyezheti hatályon kívül, a kereseti kérelem csakis valamely jogszabály, felperes által hivatkozott és bizonyított megsértése esetén teljesíthető, tehát nincs jelentősége – egyébként a Pp. 4. § -ában foglaltakra figyelemmel sem – a más ügyben hozott hatósági döntésekben foglaltaknak.

A Tpvt. 78. § (1) bekezdése alapján az eljáró versenytanács bírságot szabhat ki azzal szemben, aki e törvény rendelkezéseit megsérti. Tekintettel arra, hogy a felperes a fentiek szerint tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott, jogsértést követett el, melyre figyelemmel vele szemben a bírság kiszabására jogszerűen került sor.

A (büntetés-jellegű) bírság szankciót a ténylegesen elkövetett jogsértés súlyához, jellegéhez, valamint az adott ügyben feltárt enyhítő és súlyosító körülményekhez igazodóan, mérlegeléssel kell kiszabni, aminek főbb szempontjait – példálózó jelleggel – a Tpvt. 78. § (3) bekezdése határozza meg. Eszerint a bírság összegét az eset összes körülményeire – így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására – tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztók, üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg. Az alperes a bírság körében is köteles a döntésének indokát adni, a mérlegelésében szerepet játszó körülményekről, azok mikénti értékeléséről beszámolni, ezáltal biztosítani a mérlegelési jogkörében hozott határozatrész jogszerűségének kontrollálhatóságát, az érdemi bírósági felülvizsgálat lehetőségét. A Pp. 339/B. §-a szerint mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat akkor tekintendő jogszerűnek, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta, az eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak, és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik. Ebből következően ha a felperes által elkövetett jogsértés miatt kiszabott bírság mértékét az alperes a Tpvt-ben írt keretek között, a Tpvt-ben rögzített és az ügyben irányadó egyéb releváns, a bírságkiszabás során figyelembe jövő valamennyi alanyi és tárgyi tényezőt felderítve, és azokat helyesen: súlyuknak, nyomatékuknak megfelelően értékelve, okszerűen mérlegelve határozta meg, szem előtt tartva a szankcionálás speciál- és generálpreventív célját, vagyis az egyéni és az általános megelőzés szempontjait is, és mindezt a határozatában a kellő mértékben, megfelelően megindokolta, akkor a mérlegelési jogkörben hozott döntés jogszerű. Felülmérlegelésre, avagy méltányosság gyakorlására a bíróságnak a közigazgatási perben törvényes lehetősége nincs. A perbeli esetben a bíróság megállapította, hogy a versenyhatóság a konkrét ügyben releváns enyhítő és súlyosító körülményeket körültekintően, az ügy egyedi jellegzetességeit is figyelembe véve feltárta, helyesen vette számba, azokat a súlyuknak, nyomatékuknak megfelelően értékelte, okszerűen mérlegelte, és ennek indokairól a határozatában kellő részletességgel számot is adott, biztosítva a bíróság számára az érdemi

felülvizsgálat lehetőségét e körben is. Az alperes által a bírságkiszabás körében kifejtettekkel a bíróság egyetértett, a felperes a keresetében olyan érveket nem hozott fel, amelyek a terhére értékelt, illetve a javára figyelembe nem vett körülmények tekintetében a mérlegelés okszerűségét, megalapozottságát, törvényességét kétségbe vonták volna. A felperes más ügyében (Vj/20/2010.) kiszabott bírságra történt hivatkozás nem volt elfogadható, tekintettel arra, hogy a jelen perben kizárólag a felülvizsgálat tárgyát képező határozat szerinti bírság jogszerűségének kérdésében foglalhat állást a bíróság a már kifejtett szempontok (Pp. 339/B. §) mentén, amely vonatkozásban egy másik jogsértés miatt, más bírságkiszabási körülmények figyelembevételével kiszabott bírság mértéke enyhítést indokló érvként nyilvánvalóan nem hozható fel, tekintet nélkül a bírságpolitika, a jogszabályi környezet egyezéseire. Az alperesnek a bírság összegét a Tptv. 78. § (3) bekezdésének alkalmazása során nem egy más eljárásban kiszabott bírsághoz kellett arányosítania, hanem azt a konkrét ügyben elkövetett jogsértés súlyához, jellegéhez, valamint az adott ügyben feltárt bírságkiszabási körülményekhez igazodóan kellett mérlegeléssel kiszabnia. Az alperes a bírság kiszabásakor a felperes tekintetében irányadó körülményeket egyénileg mérlegelte és eszerint – az egyediesítés követelményének is megfelelően – határozta meg a bírság összegét. A jelen ügyben egyéniesített bírságot semmilyen módon nem lehet összehasonlítani más ügyben kiszabott szankció mértékével. Továbbmenően, a bíróság megítélése szerint nem volt elfogadható a felperes által a váltásra hajlandó ügyfelek számának mint az üzenetei címzettjei számának figyelembe vételére vonatkozó okfejtés. Rögzíti a bíróság, hogy álláspontja szerint a felperesi reklámüzenet címzettje mindenki, aki potenciálisan a szolgáltatását igénybe vehette, és kiemелendő az is, hogy még a felperes által megjelölt személyi kör is igen jelentős számú fogyasztót jelent, a jogsértéssel érintettek számának, a jogsérelem súlyának bagatellizálására e felperesi hivatkozás nem alkalmas. Az ismételtség ugyanakkor a bíróság megítélése szerint az adott ügyben igen jelentős nyomatékka bíró súlyosító körülmény, mert azt mutatja, hogy a korábbi megállapítás (Vj/43/2008.), illetve a megállapítás melletti alacsonyabb összegű, 5.000.000 forint bírság (Vj/20/2010.) nem érte el a célját, mert a felperest nem tartotta vissza az újabb – harmadszori – jogsértés elkövetésétől. A fogyasztókat megtévesztő magatartás tilalmának törvényi szabályozásával a Fttv. azt kívánja megakadályozni, hogy a vállalkozó olyan termék megvásárlására, szolgáltatás igénybevételére készítse a fogyasztót, amelyet nem venne meg, nem venne igénybe, ha annak valóságos tulajdonságait ismeri. Ezzel összefüggésben a Tptv. 78. §-a alapján kiszabható bírság célja az, hogy a vállalkozásokat visszatartsa a tisztességtelen piaci magatartástól és egyúttal megteremtse a gazdasági verseny tisztességét. Az adott ügyben feltárt összes tényezőt szem előtt tartva a bíróság úgy ítélte meg, hogy a felperessel szemben kiszabott bírság mértéke eltúlzottnak nem tekinthető, az előbb írt törvényes speciál- és generálp preventív célokkal (az egyéni és általános megelőzés szempontjaival) arányban áll, azok eléréséhez szükséges és egyben elégséges is.

A felülvizsgálni kért közigazgatási határozat a keresetben megjelölt körben, az ügy érdemét érintően nem bizonyult jogszabálysértőnek, ezért a bíróság a felperes keresetét a Pp. 339. § (1) bekezdése alapján elutasította.

Az alperes költségeinek megfizetésére a felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles. A bíróság a perköltség összegét a Pp. 67. § (2) bekezdésére is figyelemmel, a Pp. 75. § (1) és (2) bekezdései, valamint 79. § (1) bekezdése alapján, a bírósági eljárásban megállapítható

ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendeletben (a továbbiakban: IM rendelet) foglaltakra is figyelemmel határozta meg, szem előtt tartva mindenekelőtt a per tárgyának értékét (IM rendelet 3. § (2) bek.), de értékelve a jogvita bonyolultságát, a képviselő szakmai nehézségét, továbbá az előkészítő munka (beadványok elkészítése), illetve a tárgyaláson való megjelenés és nyilatkozattétel időigényét is (IM rendelet 3. § (6) bek.).

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés h) pontjában biztosított tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 39. § (1) bekezdésében és 42. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott mértékű kereseti illeték viselésére a felperes a költségmentesség bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles.

Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 340. § (2) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2015. május 8.

dr. Remes Gábor s. k.
bíró